

DESMUNTANT RUMORS

(respostes objectives als rumors i estereotips entorn
a la immigració)

Dossier per treballar a l'aula

0. Índex

1. INTRODUCCIÓ	2
2. OBJECTIUS	2
2.1 Objectius estratègics.....	2
2.2 Objectius operatius	2
3. METODOLOGIA.....	2
4. ACTIVITATS.....	3
ACCIÓ 1: PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ.....	3
ACCIÓ 2: EL VENT BUFA PER.....	3
ACCIÓ 3: DESCOBRIM ELS NOSTRES PREJUDICIS	4
ACCIÓ 4: VISUALITZACIÓ D'UN VÍDEO.....	6
ACCIÓ 5: QUI ÉS AQUEST COL·LECTIU?	7
ACCIÓ 6: EL TELÈFON	7
ACCIÓ 7: EL DEBAT.....	8
ACCIÓ 8: CLAUSURA.....	8
Annex 1	9
Annex 2	15

1. INTRODUCCIÓ

Aquest document recull les activitats i/o accions realitzades per educadores socials als centres educatius de secundària on s'ha portat a terme el projecte *Desmuntant rumors*.

- ❖ **La durada** de totes les activitats que trobareu suma el total 105 minuts.
- ❖ **Participants**, el mínim de participants necessaris per a dur a terme les activitats és de 3 persones i el màxim 30.
- ❖ **Les edats** generals amb qui s'ha dut a terme aquestes accions són amb joves de 1r a 4t d'ESO. Tot i això podeu trobar detallat a cada activitat en quines edats es poden aplicar.

2. OBJECTIUS

2.1 Objectius estratègics

1. Reduir els estereotips sobre el fenomen migratori i les persones immigrades que circulen entre la població del municipi de Tàrraga.
2. Millorar el coneixement sobre la realitat del fenomen migratori entre la població de Tàrraga.

2.2 Objectius operatius

En relació a l'objectiu estratègic 1:

- 1.1 Capacitar als i les joves de Tàrraga amb nous recursos personals per augmentar amb dades reals qualsevol estereotip.
- 1.2 Incorporar el coneixement sobre la perspectiva de gènere en la creació i difusió d'estereotips.
- 1.3 Apoderar als i les joves en relació a la pròpia capacitat de contrastar la informació.

En relació a l'objectiu estratègic 2:

- 2.1 Difondre els contra-arguments de cada estereotip o rumor elaborats pels i les joves participants.

3. METODOLOGIA

La metodologia utilitzada és en tot moment participativa per als i les joves els quals poden aportar la seva visió sobre els diferents temes que van sorgint al llarg de la sessió.

S'han utilitzat el joc, les dinàmiques i el debat com a eines fonamentals per a tirar endavant aquesta acció educativa.

4. ACTIVITATS

Dins de cada acció o activitat trobareu el material necessari per dur a terme cada activitat així com l'espai.

ACCIÓ 1: PRESENTACIÓ DE LA SESSIÓ

Descripció de l'acció	El primer que fem en arribar a l'aula, és presentar-nos i canviar la disposició de la mateixa per tal de que els alumnes és sentin còmodes. Per això i per les activitats que venen a continuació els diem que han de seure en forma de semi cercle.
Durada	5 minuts.

ACCIÓ 2: EL VENT BUFA PER...

Edat	De 7 a 99 anys
Durada	15 minuts
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fer reflexionar els joves sobre el desenvolupament d'un rumor. ❖ Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. ❖ Facilitar un debat posterior sobre el tema dels rumors.
Metodologia	Participativa
Desenvolupament	<p>Els joves estan asseguts en cercle i tots tenen un cadira menys un dels participants. Aquest surt al mig i diu " el vent bufa per.... els nois". Els nois s'han de canviar de lloc. El participant que es quedi sense cadira ha de sortir al mig i dir un rumor relacionat amb la immigració. Després torna a començar amb la frase " el vent bufa per...".</p> <p>Després d'aquesta activitat el dinamitzador pot introduir el debat sobre com es creen els rumors.</p>

ACCIÓ 3: DESCOBRIM ELS NOSTRES PREJUDICIS

Edat	De 12 a 99 anys
Durada	15 minuts
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires. Projector. Pantalla. Ordinador. Altaveus. Power point (Annex 1).
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fer reflexionar els joves sobre els prejudicis personals. ❖ Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. ❖ Facilitar un debat posterior sobre el tema dels rumors.
Metodologia	El test.
Desenvolupament	A través d'un power point, els alumnes han d'anar aixecant el braç i responent les preguntes que hi apareixen. Això ens ajuda a saber amb quin tipus d'alumnes ens trobem, quina percepció tenen sobre el fet migratori i quins són els seus principals prejudicis.

ACCIÓ 4: VISUALITZACIÓ D'UN VÍDEO

Edat	De 12 a 99 anys
Durada	15 minuts
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires. Projector. Pantalla. Ordinador. Altaveus. Vídeo. Accés a Internet.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fer reflexionar els joves sobre els prejudicis de la població en general. ❖ Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. ❖ Facilitar un debat posterior sobre el tema dels rumors, prejudicis i estereotips.
Metodologia	Les educadores fan una breu introducció del contingut del vídeo però sense explicar el seu desenvolupament final. A continuació els joves visualitzen el vídeo i després es comenta que els ha semblat.
Desenvolupament	Visualització del vídeo. ¹

---

¹ http://www.lasexta.com/sextatv/elintermedio/me_deja_usted_hacer_una_llamada_desde

ACCIÓ 5: QUI ÉS AQUEST COL-LECTIU?

Edat	De 12 a 99 anys
Durada	10 minuts
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires. El text.
Objectius	Fer reflexionar els joves sobre els prejudicis de la població en general. Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. Facilitar un debat posterior sobre el tema dels rumors, prejudicis i estereotips.
Metodologia	Les educadores fan una breu introducció explicant que el text parla d'un col·lectiu el qual han de descobrir. A continuació es llegeix el text per després ficar en comú les diferents solucions. El que no saben els alumnes és que el col·lectiu a averiguar són els Espanyols que emmigraven a Bèlgica durant els anys 60 i 70.
Desenvolupament	Lectura del text (Annex 2).

ACCIÓ 6: EL TELÈFON

Edat	De 7 a 99 anys
Durada	10 minuts aproximadament.
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires.
Objectius	Fer reflexionar els joves sobre el desenvolupament d'un rumor . Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. Facilitar un debat posterior sobre el tema dels rumors.
Metodologia	El joc o dinàmica
Desenvolupament	Els joves estan asseguts en rotllana i un primer pensa una frase, per exemple "cada dia surt el sol", que ha de passar al company de la dreta i aquest al de la seva dreta, i així successivament. Quan arriba a l'últim individu aquest ha de dir la paraula que li ha arribat en veu alta, i així veure si coincideixen amb la frase inicial. Després d'aquesta activitat el dinamitzador pot introduir el debat sobre com es creen els rumors.

ACCIÓ 7: EL DEBAT

Edat	De 5 a 99 anys
Durada	25 minuts aproximadament.
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Fer reflexionar els joves sobre el desenvolupament d'un rumor . ❖ Desenvolupar l'esperit crític i de pensament propi. ❖ Poder parlar sense vergonya de les pròpies idees.
Metodologia	El debat
Desenvolupament	<p>Els joves estan asseguts en rotllana i les educadores introdueixen el debat amb les següents preguntes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Creieu que pot tornar el nazisme? ❖ Creieu que és just que una persona no es pugui moure del seu país d'origen al llarg de la seva vida? ❖ Vosaltres com us sentiríeu en aquesta situació? ❖ Que en penseu dels rumors? ❖ Quan una persona deixa de ser immigrant? <p>La funció de les educadores en aquesta acció és facilitar els torns de paraules, promoure un clima de respecte i d'atenció per cada alumne que intervé i introduir el dubte en els comentaris de caire xenofob que puguin sorgir. També si apareix algun rumor les educadores el desmuntaran amb arguments i dades objectives.</p>

ACCIÓ 8: CLAUSURA

Durada	10 minuts aproximadament.
Material necessari	Una sala suficientment àmplia per a la comoditat dels participants i cadires.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Presentar el concurs. ❖ Saber si les activitats els han agradat.
Metodologia	La xerrada
Desenvolupament	Les dues educadores expliquen les bases del concurs. I també els recomanen alguna pel·lícula com <i>La ola</i> o el llibre del <i>Bèlo elegido</i> .

Annex 1

EXPLOREM ELS NOSTRES PREJUDICIS

Entres al tren. El cansament és màxim i vols seure. Al vagó hi ha alguns seients buits. Si haguessis de seure a prop d'algú, al costat de qui ho faries?

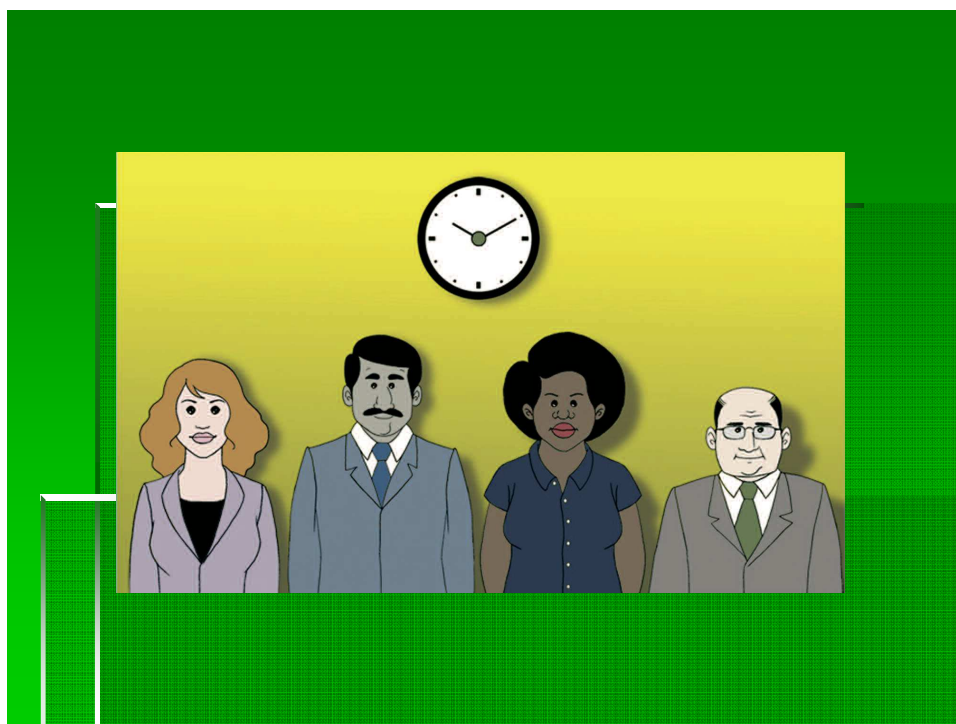
**Arriba gent nova al veïnat.
S'instal·len just a sobre d'on vius tu. Es tracta d'una família equatoriana.
~~Quines d'aquestes frases et vindrien al cap?~~**

- a) Ui, ja no dormirem. Faran molt de xivarri i estaran de festa totes les nits.
- b) ~~Que bé, per fi arriben gent jove a l'edifici.~~

Imagina't que ets cap de personal, estàs fent una selecció i t'ha arribat a les mans el currículum d'un candidat ideal:

- Molta formació**
- Molta experiència**
- Gran domini d'idiomes**
- Molt coneixement d'eines informàtiques.**

El currículum no té fotografia i és tant el teu entusiasme que ni tan sols mires el nom. Obres la porta i et trobes les següents persones. Quina cara posaries al currículum que has rebut?

Exposem una sèrie de prejudicis i estereotips que s'utilitzen freqüentment sobre el tarannà català, espanyol o europeu. T'identifiques amb aquestes categories o consideres que són generalitzacions esbiaixades?

- Tarannà català: pesseter, "soso", assenyat i pràctic, tancat, malfiat, recelós, independentista i queixos.
- Tarannà espanyol: festaire, juganer, tradicional, creient i familiar, mandrós i amb "siesta" obligada, temperamental, emotiu i centralista.
- Tarannà europeu: altiu i fred, individualista i avorrit, emprenedor i eficient, imperialista i eurocèntric, precís i puntual.

- Aquests tòpics són inclusius?

- Es pot pertànyer alhora a tres comunitats en perfils tan diversos?

Quantes persones que pertanyin a una minoria formen part del teu cercle de relacions habitual? I del teu entorn familiar?

Perquè considerem absurds els tòpics que se'ns apliquen a nosaltres però en canvi no posem en dubte aquells que nosaltres estem aplicant a l'altre diferent?

- **Prejudici: Actitud hostil desconfiada envers alguna persona que pertany a un col·lectiu, simplement, a causa de la seva pertinença a aquest grup.**

“ És més fàcil desintegrar un àtom que un prejudici”

Albert Einstein

Annex 2²

Què diuen els estudis sobre aquest col·lectiu?

- ❖ *Una gran part són analfabets.*
- ❖ *Realitzen treballs manuals que els autòctons no volen fer.*
- ❖ *S'agrupen per barris, habitualment en vivendes precàries i/o on l'espai és escàs.*
- ❖ *Viuen aïllats d'altres comunitats. Desconeixen les llengües de la societat d'acollida.*
- ❖ *Manifesten estar de pas.*
- ❖ *Són famílies nombroses que es van reagrupant progressivament.*
- ❖ *Tenen els seus propis espais de convivència i oci.*
- ❖ *La cultura gastronòmica és molt diferent i cuinen amb ingredients del seu país.*
- ❖ *No consideren prioritari aprendre l'idioma del lloc d'acollida.*
- ❖ *Participen poc en la vida cultural de la ciutat.*
- ❖ *El seu principal objectiu és treballar i guanyar diners (per enviar a la família que s'ha quedat al país d'origen i per poder tornar).*
- ❖ *En períodes de vacances es poden reconèixer fàcilment a les carreteres pel seu equipatge voluminós sobre els seus vehicles.*

Com veuen els autòctons a aquest col·lectiu immigrant?

- ❖ *Amb poca confiança i de vegades amb por.*
- ❖ *Com incultes i també una mica bàrbars.*
- ❖ *Sense interès per la cultura del país d'acollida.*
- ❖ *Culturalment homogenis: tots saben cantar i ballar la seva música folklòrica i a tots es agrada el menjar i beguda típica del seu país.*
- ❖ *Tenen hàbits higiènics precaris.*
- ❖ *Els homes són masculistes i violents i les dones submises.*
- ❖ *Són pobres.*

---

² Extret de Montón Sales, María José: *La integración del alumnado inmigrante en el centro escolar* (2003) dins del Curs Interculturalitat i Identitat Col·lectiva Maria Mateu, CEA, juny 2010.